

Datum: 2024-02-16
Dnr: 3.1-23/0029,
3.2-23/0006

Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (nedan nämnden) beslutar att [REDACTED] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 9 januari 2023 inkom en anmälan om oredlighet i forskning till nämnden från [REDACTED]. Den 7 februari samma år överlämnade Karolinska Institutet ett ärende om misstänkt oredlighet i forskning till nämnden. Överlämnandet har skett i enlighet med 6 § i lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Överlämnandet rör samma misstankar som anmälan, och det är samma ursprungliga anmälare, [REDACTED].

Forskningen rör ämnet medicin och hälsovetenskap, mer specifikt neurovetenskap, och undersöker hur olika delar av det centrala nervsystemet är strukturerade och hur de påverkar kroppens rörelser.

Anmälan och överlämnandet avser misstankar om plagiering. Misstankarna avser följande manuskript som dels skickats till en vetenskaplig tidskrift, dels publicerats på en preprint-server:

- [REDACTED]

Nämnden har bett anmälaren att förtydliga sina misstankar och på vilket sätt de utgör oredlighet i forskning i lagens mening. Anmälaren kompletterande därför anmälan den 11 april 2023.

Misstankarna enligt anmälan och överlämnandet avser: Plagiering av idéer och arbete då det inskickade manuskriptet enligt anmälaren innehåller idéer och data som inte tillhör den anmälda forskaren [REDACTED] och Karolinska Institutet, utan tillhör anmälaren och universitet han är verksam vid, Rutgers University, i USA.

Anmälaren angav ursprungligen även att data i manuskriptet innehöll brister och felaktigheter. I sin komplettering preciserar eller nämner dock anmälaren inget om detta.

Den anmäldes yttrande

██████████ bestrider att han gjort sig skyldig till plagiering. Han beskriver att anmälaren var en av hans handledare under tiden han var doktorand i England mellan åren 2012 och 2016, samt handledare under hans postdoc på Rutgers University mellan åren 2016 och 2018. Den anmälda skriver att han sparade den e-post som skickades mellan honom och anmälaren. Med stöd av bifogade e-postmeddelanden och utdrag ur en inskickad forskningsmedelsansökan¹ anför han att anmälares beskrivning av projektet utformning och tidslinje är felaktig och att det var han själv som hade ursprungsidén till projektet, planerade projektet, samlade in och analyserade data, samt själv skrev alla versioner av det manuskript som skickades till eLife och bioRxiv. Han hävdar även att anmälares beskrivning av handledningens form är felaktig, och stöder detta påstående med att uppvisa kvitton på inköp av laboratorieutrustning till två av de försök som beskrivs i det anmälda manuskriptet. Inköpen ska ha bekostats av honom själv.

Vidare skriver den anmälda att han under mer än 3 år försökt förmå anmälaren att bidra till manuskriptet, utan att lyckas. Anledningen till att han inte bidrog var enligt den anmälda att anmälaren ville fördröja projektets publicering i syfte att inkludera nya gruppmedlemmar som författare, samt att kunna få nya anslag. Den anmälda uppger att han mellan åren 2018 och 2021, då han inte längre var anställd på Rutgers University, skickade 17 versioner av manuskriptet till anmälaren utan att få återkoppling. Den anmälda beskriver att anmälaren under 2021 meddelade att han avsåg jobba med manuskriptet, men trots 8 påminnelser bidrog han aldrig till manuskriptet. Den anmälda valde då att publicera som ende författare, och att under rubriken Acknowledgements i manuskriptet ange att forskning utförts i anmälares laboratorium vid Rutgers University med anmälares anslag.

Den anmälda hänvisar till de så kallade Vancouverreglerna² som ger riktlinjer och rekommendationer för vad som krävs för att en forskare ska inkluderas i författarlistan. Han menar att i detta fall var det korrekt att han stod som ende författare till manuskriptet, då ingen annan bidrog på det sätt som motiverade författarskap. Den anmälda bemöter de ursprungliga misstankarna om att manuskriptet innehåller brister och felaktigheter med att konstatera att anmälaren inte svarat på nämndens fråga om vad som brister eller är felaktigt.

¹ Forskningsmedelsansökan, Role of the PPN-glutamatergic descending pathways in locomotion, skriven av ██████████, daterad 2015 och 2016.

² International Committee of Medical Journal Editors. Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly work in Medical Journals, 2023.

Rättslig reglering

Nämnden ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan lagen).

Definitionen av oredlighet i forskning är enligt 2 §:

en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfälskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning.

Nämndens prövning sker stegvis utifrån bestämmelsen ovan.

Nämndens motivering av beslutet

Den forskning som omfattas

Lagen omfattar enligt 3 § forskning som utförs bland annat av universitet och högskolor som har staten som huvudman och som omfattas av högskolelagen (1992:1434), andra statliga myndigheter, kommuner och regioner och vissa andra angivna verksamheter.

Nämnden bedömer att [REDACTED] slutfört och skickat in manuskriptet under tiden han var anställd vid Karolinska Institutet, och att del av forskningen därmed utförts av en forskningshuvudman som omfattas av 3 § och därmed ska prövas av nämnden.

Planering, genomförande eller rapportering av forskning

De avvikelser som kan utgöra oredlighet i forskning ska enligt definitionen i 2 § lagen ha begåtts vid planering, genomförande eller rapportering av forskning. Det innebär att begreppet oredlighet avser avvikelser under hela forskningsprocessen.³ Med rapportering avses både publicering och andra typer av offentliggöranden.⁴

Nämnden bedömer att ärendet gäller rapportering av forskning då anmälan avser ett manuskript som skickats in till en vetenskaplig tidskrift samt publicerats som preprint.

³ Prop. 2018/19:58, s. 100.

⁴ Prop. 2018/19:58, s. 49.

Fabricering, förfalskning eller plagiering

De former av oredlighet som nämnden ska pröva är fabricering, förfalskning och plagiering. Begreppen är inte definierade i lagen, men i förarbetena refereras till att de finns beskrivna i forskningsetiska kodexar och riktlinjer som till exempel Den europeiska kodexen för forskningens integritet^{5,6}

Fabricering innebär att forskaren hittar på data och dokumenterar dem som om de vore riktiga.

Förfalskning avser manipulering av forskningsmaterial, utrustning eller processer eller att data eller resultat ändras, utelämnas eller undanhålls utan att det är berättigat.

Plagiering innebär att en forskare använder andras texter, idéer eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.⁷

Enligt anmälaren innehåller manuskriptet brister och felaktigheter. Nämnden har bett anmälaren precisera vad detta avser och om det gäller misstankar om förfalskning eller fabricering. Anmälaren har inte svarat på detta och nämnden har inte något annat underlag för att bedöma dessa påståenden. De prövas därför inte av nämnden.

Därutöver misstänks [REDACTED] ha plagierat anmälares idéer samt arbete han och andra forskare vid Rutgers University utfört.

Nämnden konstaterar att det utifrån underlagen som anmälaren och den anmälde inget inte går att fastställa vem som haft idéerna till projektet och dess utformning. Inte heller går det att avgöra vem som gjort vilket arbete. Nämnden bedömer därför att det inte är visat att någon plagiering skett.

Nämnden anser att ärendet främst avser medförfattarskapsfrågor.

⁵ Den europeiska kodexen för forskningens integritet. Reviderad utgåva. Berlin: All European Academies (ALLEA); 2018, kap. 3.1.

⁶ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

⁷ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

Sammanfattning av beslutet

Sammanfattningsvis finner nämnden att [REDACTED] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Nämnden bedömer att det i det aktuella forskningsprojektet kan ha förekommit andra avvikelser från god forskningssed än oredlighet i forskning. Nämnden överlämnar dessa misstankar till Karolinska Institutet som enligt 1 kap 17 § högskoleförordningen (1993:100) har till uppgift att pröva andra avvikelser från god forskningssed än oredlighet i forskning.

Nämnden har fattat beslut i detta ärende efter föredragning av handläggaren Magnus Eklund. I handläggningen har även kanslichef Karin Nylén deltagit.

Thomas Bull
Ordförande

Magnus Eklund
Handläggare